	Тракийски университет – Стара Загора ФИЛИАЛ ХАСКОВО		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.0.1 FH	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Квалификационна характеристика на специалност		Страница: <i>1 от 8</i>

УТВЪРЖДАВАМ:

РЕКТОР:

/проф.двмн Ив. Вършин /

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

за придобиване на ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ
за образователно-квалификационна степен
“Бакалавър” от професионално направление
“Здравни грижи”
по специалност “АКУШЕРКА

Приет на заседание на Академичен съвет
на ТрУ - Стара Загора

Пр. № 31 / 03. 04. 2019г.

Този документ не се предоставя и не се разпространява под никаква форма на трети лица без знанието и съгласието на Ректор и УПР на Тракийски университет гр. Стара Загора.

Този документ е НЕКОНТРОЛИРАН, когато е на хартиен носител и няма оригинални подписи или мокър печат „Контролирано копие” или е във вид на електронен файл и не е на посочения по-долу адрес.

За последната версия на документа проверете на адрес: www.unisz-iso.org

	Тракийски университет – Стара Загора ФИЛИАЛ ХАСКОВО		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.0.1 FH	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа: Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 2 от 8

**Квалификационна характеристика
на специалност “Акушерка”
на образователно-квалификационна степен “Бакалавър”
от професионално направление “Здравни грижи”**

I. Обща характеристика на професията "Акушерка"

Акушерката е лице с висше образование, на образователно-квалификационна степен "бакалавър" и професионална квалификация "Акушерка", обучавана и получила диплома от Висше медицинско училище.

Обучението се извършва по учебен план и учебни програми, съответстващи на единните държавни изисквания. Нивото на подготовка на акушерката отговаря на съвременните изисквания за адекватно осигуряване на качествени здравни грижи.

Подготовката включва:

- професионални знания по дисциплините, които са в основата на сестринските и акушерски грижи;
- знания по анатомия на човека, физиологичните функции, както и за връзката между човешкото здраве и неговата физическа и социална среда;
- знания за философията и същността на професията;
- познания за физиологичните и патологични промени в женския организъм във връзка с бременността, раждането и послеродовия период;
- знания за развитието и физиологията на плода; анатомо физиологичните особености на новороденото; грижи за доносно и недоносно новородено, кърмаче и дете;
- професионални знания за профилактика, лечение и рехабилитация на гинекологичните заболявания във всички възрасти и периоди на жената; за сексуалните проблеми на брака и семейството;
- познания по медико-биологични, медико-социални, социалноправни проблеми на бременната, майката, брака и семейството;
- клиничен опит, придобит под ръководството на квалифицирани преподаватели и наставници от учебно - практическите бази, получили акредитация по ЗЛЗ;
- добри комуникативни умения с бременни, родилки, гинекологично болни и близките им;
- способност за обучение на медицински персонал, бременни, родилки, гинекологично болни и близките им;

Този документ не се предоставя и не се разпространява под никаква форма на трети лица без знанието и съгласието на Ректор и УПР на Тракийски университет гр. Стара Загора.

Този документ е НЕКОНТРОЛИРАН, когато е на хартиен носител и няма оригинални подписи или мокър печат „Контролирано копие” или е във вид на електронен файл и не е на посочения по-долу адрес.

За последната версия на документа проверете на адрес: www.unisz-iso.org

	Тракийски университет – Стара Загора ФИЛИАЛ ХАСКОВО		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.0.1 FH	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа: Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 3 от 8

- умения за работа в мултидисциплинарен екип;
- правила, управляващи дейността на държавата

II. Професионални компетенции на акушерката

Акушерката работи под контрола на лекаря и в някои от дейностите самостоятелно. Инициира и провежда мерки, свързани с подобряване здравето на бременната, родилката, гинекологично болната и новороденото; информира и обучава пациенти, студенти и колеги; работи в екип; участва в научна работа и осигурява качествени сестрински и акушерски грижи.

Професионални дейности, които акушерката може да извършва самостоятелно или по назначение от лекар

1. Професионални дейности, които акушерката може да извършва самостоятелно, са:

1.1. Предоставяне и събиране на здравна информация, включваща:

а) запознаване на пациента със структурата, организацията и работния график на лечебното заведение;

б) запознаване на пациента с дейностите по промоция, профилактика, превенция, диагностика, лечение или рехабилитация, които се осъществяват от лечебното заведение;

в) запознаване на пациента с неговите права и задължения;

г) предоставяне на подходяща информация и консултиране по въпросите на семейното планиране;

д) информирание на пациента с цел получаване на информирано съгласие при извършване на изследвания и манипулации;

е) водене на медицинска документация;

ж) изготвяне на необходимите доклади и анализи, свързани с дейността ѝ;

з) даване на указания на пациента за вземане на материал за медико-биологични анализи;

и) проследяване и регистрация на лабораторни изследвания, манипулации и здравни грижи;

1.2. Промоция на здравето, превенция и профилактика на болестите, включващи:

а) промоция, профилактика и консултиране за социалнозначимите заболявания;

б) оказване на грижи за психичното, физическото и социалното здраве на жените;

в) извършване на профилактика в областта на хигиената, на индивидуалното и общественото здраве:

	Тракийски университет – Стара Загора ФИЛИАЛ ХАСКОВО		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.0.1 FH	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа: Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 4 от 8

- даване на съвети за хигиена и хранене на бременни, жени в пуерпералния период и гинекологично болни;
 - консултиране за хигиена и предпазване от развитието на декубитуси при рискови за това пациенти;
 - г) превенция и профилактика на сексуално предавани инфекции, ХИВ и СПИН, токсикоманиите, алкохолизма, тютюнопушенето, насилието, трудовите и битовите злополуки;
 - д) оценка на рискови фактори за здравето;
 - е) консултиране по въпросите на семейното планиране, сексуалното и репродуктивното здраве;
 - ж) информирание при безплодие;
 - з) промоция на кърменето;
 - и) идентифициране на здравни проблеми и съвети на лица с повишен здравен риск;
 - к) оказване на психологична помощ на пациента и семейството;
 - л) превенция на злокачествени заболявания на репродуктивната система;
 - м) консултиране за отглеждане на новородено, включително за хранене, хигиена, имунизации;
 - н) обучение на жени за самоизследване на млечни жлези;
 - о) изготвяне на програма за подготовка на бъдещи родители;
- 1.3. Медицински и здравни грижи, включващи:**
- а) диагностициране на бременност;
 - б) проследяване на нормална бременност:
 - антропометрия;
 - аускултация на детски сърдечни тонове с акушерска слушалка или ултразвуков апарат;
 - акушерска мензурация, включително външна пелвиметрия;
 - външно акушерско изследване;
 - извършване на кардиотокографски запис;
 - в) проследяване на общото състояние на бременна жена, включително регистриране на пулс, дишане и артериално кръвно налягане, както и интерпретация на резултатите;
 - г) интерпретация на резултатите от клинично-лабораторни изследвания при нормална бременност при наблюдение в извънболничната помощ;
 - д) назначаване на прегледи за ранна диагноза на рискова бременност в извънболничната помощ;
 - е) грижи за майката и за новородени деца до 45-ия ден след раждането;

Този документ не се предоставя и не се разпространява под никаква форма на трети лица без знанието и съгласието на Ректор и УПР на Тракийски университет гр. Стара Загора.

Този документ е НЕКОНТРОЛИРАН, когато е на хартиен носител и няма оригинални подписи или мокър печат „Контролирано копие” или е във вид на електронен файл и не е на посочения по-долу адрес.

За последната версия на документа проверете на адрес: www.unisz-iso.org

	Тракийски университет – Стара Загора ФИЛИАЛ ХАСКОВО		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.0.1 FH	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 5 от 8

- ж) извършване на тоалет на новороденото;
 - з) обучение в техника на кърмене и поддържане на лактацията;
 - и) провеждане на пробно кърмене;
 - к) назначаване и проследяване провеждането на хигиенно-диетичен режим;
 - л) обработка на пъпния остатък;
 - м) назначаване на необходимите прегледи за ранна диагноза при новородени с проблем в извънболничната помощ;
 - н) полагане на грижи и наблюдение в пуерпериума, включително преглед за инволюцията;
 - о) предоперативни и следоперативни грижи за жената;
 - п) извършване на наблюдение и манипулации на родилката в периода на разширение на маточната шийка;
 - р) водене на нормално раждане при главично предлежание на плода, включително и извършване на епизиотомия в присъствието на лекар;
 - с) наблюдение на майката и детето непосредствено след раждането и диагностициране на проблеми, изискващи лекарска намеса;
 - т) вземане на материал за микробиологично изследване;
 - у) откриване при майката и/или детето на признаци за аномалии, които изискват специализирана намеса и оказване на помощ на специалиста в случай на интервенция;
 - ф) обработка на оперативни рани и рани на външни полови органи;
 - х) обработка на декубитални рани;
 - ц) отстраняване на чуждо тяло от влагалище в извънболничната помощ;
 - ч) насочване за експертиза на временна неработоспособност;
 - ш) дейности съобразно националните здравни програми;
 - щ) участие в организацията на профилактиката, контрола и епидемиологичния надзор на инфекции, свързани с медицинското обслужване;
 - ю) изписване в лекарствен лист на предписаните от лекар лекарствени продукти и санитарно-хигиенни материали;
- 1.4. Рехабилитация, включваща:
- а) извършване на психо-социална рехабилитация на пациенти със социалнозначими заболявания;
 - б) организиране и провеждане на общоукрепваща гимнастика;
 - в) ранна рехабилитация на хоспитализирани пациенти;
- 1.5. Манипулации, включващи:
- а) извършване на инжекции – подкожни, мускулни и венозни;
 - б) осигуряване на продължителен венозен достъп;

Този документ не се предоставя и не се разпространява под никаква форма на трети лица без знанието и съгласието на Ректор и УПР на Тракийски университет гр. Стара Загора.

Този документ е НЕКОНТРОЛИРАН, когато е на хартиен носител и няма оригинални подписи или мокър печат „Контролирано копие” или е във вид на електронен файл и не е на посочения по-долу адрес.

За последната версия на документа проверете на адрес: www.unisz-iso.org

	Тракийски университет – Стара Загора ФИЛИАЛ ХАСКОВО		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.0.1 FH	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа: Квалификационна характеристика на специалност		Страница: <i>6 от 8</i>

- в) извършване на венозна пункция и вземане на кръв;
 - г) инсталиране на лекарствени продукти през катетър (сонда), дренаж;
 - д) извършване на венозна инфузия;
 - е) извършване на очистителна и лечебна клизма;
 - ж) въвеждане, поддържане проходимостта и смяна на уретрален катетър при жена;
 - з) извършване на септични и асептични превръзки;
 - и) парентерално въвеждане на лекарствени продукти и инфузионни разтвори;
 - к) извършване на влагалищна промивка;
 - л) извършване на тоалет на външни полови органи;
 - м) поставяне на интравагинални лекарствени форми;
 - н) сваляне на конци и дренажи от оперативни рани;
 - о) отстраняване на шина;
 - п) извършване на промивка на конюнктивален сак;
 - р) извършване на стомашна промивка;
 - с) извършване на общ и специален тоалет;
 - т) измерване, регистрация и оценяване на витални показатели;
- 1.6. Оказване на спешни, хуманитарни и други дейности, включващи:
- а) предприемане в спешни случаи и в отсъствие на лекар на мерки за изваждане на плацентата, последвана от мануална ревизия на матката;
 - б) участие в дейности при бедствени ситуации;
 - в) участие в дейности по оказване на хуманитарна помощ;
 - г) извършване на дейности за овладяване на състояния на хипо- и хипертермия;
 - д) извършване на временна имобилизация на крайници и гръбначен стълб, поставяне на шийна яка;
 - е) механична хемостаза и/или локално прилагане на хемостатични лекарствени продукти;
 - ж) осигуряване и поддържане на проходимост на горни дихателни пътища;
 - з) извършване на първична реанимация – непряк сърдечен масаж и изкуствена вентилация;
 - и) поддържане на жизнените функции при състояния, застрашаващи живота на майката и новороденото по време на транспортиране;
- 1.7. Провеждане на обучение и изследвания:
- а) участие в практическото обучение на студенти и стажанти по специалностите от направление “Здравни грижи”;

Този документ не се предоставя и не се разпространява под никаква форма на трети лица без знанието и съгласието на Ректор и УПР на Тракийски университет гр. Стара Загора.

Този документ е НЕКОНТРОЛИРАН, когато е на хартиен носител и няма оригинални подписи или мокър печат „Контролирано копие” или е във вид на електронен файл и не е на посочения по-долу адрес.

За последната версия на документа проверете на адрес: www.unisz-iso.org

	Тракийски университет – Стара Загора ФИЛИАЛ ХАСКОВО		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.0.1 FH	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа: Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 7 от 8

б) участие в изследвания в областта на акушерските грижи;
в) участие в обучението на лица в областта на хигиената, на индивидуалното и общественото здраве;

г) обучение, профилактика и възпитание на жената и близките ѝ;

д) участие в научни изследвания в областта на епидемиологията, ергономията, хигиената и безопасността.

2. Професионалните дейности, които акушерката може да извършва по лекарско назначение, са:

а) асистирание на лекар при извършване на манипулации и интервенции;

б) подготовка и извършване на преливане на кръв или на други продукти с биологичен произход;

в) провеждане на назначено от лекар лечение;

г) подготвяне и при необходимост подпомагане на пациентката при извършване на медико-диагностични манипулации;

д) извършване и наблюдение на проби за чувствителност;

е) поставяне и сваляне на катетър или перфузионна игла в повърхностна вена;

ж) наблюдение на поставени от лекар централни венозни катетри и имплантирани системи за съдов достъп, поставени от лекар;

з) разпределяне и даване на лекарствени продукти на пациентите;

и) осъществяване на грижи за новородени в кувьоз;

к) наблюдение на хранителния режим на кърмаче;

л) осъществяване и наблюдение на специфични превръзки;

м) подготвяне и сваляне на конци, дренаже и сонди;

н) обработване и наблюдение на рани, фистули и стоми;

о) полагане на грижи и наблюдение на влагалищна пластика;

п) осъществяване на грижи и наблюдение на интубирана или трахеостомирана жена, като първата смяна на канюлата на трахеостомата се извършва от лекар;

р) поставяне на назогастрална сонда.

III. Възможности за професионална реализация

Подготовката на акушерката ѝ позволява да работи в:

1. Лечебни заведения за доболнична помощ:

а) амбулатории за първична медицинска помощ;

б) амбулатории за специализирана медицинска помощ;

в) медико-генетични консултативни кабинети;

	Тракийски университет – Стара Загора ФИЛИАЛ ХАСКОВО		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.0.1 FH	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 8 от 8

- г) кабинети по семейно планиране.
- 2. Лечебни заведения за болнична помощ:
 - а) болници за активно лечение.
- 3. Домове за медико-социални грижи, хосписи, здравни центрове.

Този документ не се предоставя и не се разпространява под никаква форма на трети лица без знанието и съгласието на Ректор и УПР на Тракийски университет гр. Стара Загора.

Този документ е НЕКОНТРОЛИРАН, когато е на хартиен носител и няма оригинални подписи или мокър печат „Контролирано копие” или е във вид на електронен файл и не е на посочения по-долу адрес.

За последната версия на документа проверете на адрес: www.unisz-iso.org